

Brussel, 24 maart 2021
(OR. en)

7301/21

SOC 154
EMPL 110
ECOFIN 273
EDUC 98

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	ST 6240/1/21 REV 1
Betreft:	Conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2021 (8 maart)

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2021. Deze conclusies zijn op 8 maart 2021 via de schriftelijke procedure goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2021

1. CONSTATEREND dat de COVID-19-pandemie de positieve trend van de afgelopen zes jaar van groeiende werkgelegenheid heeft omgebogen en ernstige gevolgen heeft voor de arbeidsmarktresultaten in de EU. Hierdoor groeit naar verwachting de armoede en ongelijkheid, terwijl de sociale cohesie wordt belemmerd. Werknemers in atypische werkvormen zoals tijdelijke werknemers, evenals jongeren, mensen met een migratie-achtergrond, werknemers in de horeca, toerisme, cultuur en amusement, en sommige beroepsactiviteiten zijn onevenredig getroffen.
2. INGENOMEN met de snelle en doortastende reactie van de lidstaten afzonderlijk en op EU-niveau, met name door het mobiliseren van aanzienlijke financiële steun voor arbeidstijdverkorting en andere maatregelen tot behoud van werkgelegenheid en ter beperking van het inkomensverlies. WIJZEND op de bijdrage van het Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE). VERHEUGD over zowel de actieve betrokkenheid van de sociale partners als de inspanningen van maatschappelijke organisaties om de meest kwetsbaren bij te staan.
3. HERINNEREND aan zijn conclusies over de sociale en werkgelegenheidsaspecten van de jaarlijkse strategie voor duurzame groei 2021 en met name aan het feit dat het Europees Semester een doeltreffend middel blijft om de samenhang tussen de hervormingsagenda's van de lidstaten te coördineren, en dat de Europese pijler van sociale rechten als kompas moet blijven dienen voor opwaartse convergentie naar betere arbeids- en levensomstandigheden in Europa, waarbij op EU-niveau - met inachtneming van de respectieve bevoegdheden - het werkgelegenheids- en sociaal beleid wordt gecoördineerd.
4. ONDERSTREPEND dat de faciliteit voor herstel en veerkracht grootschalige financiële steun zal bieden voor hervormingen en investeringen die gericht zijn op het scheppen van banen en het creëren van veerkrachtiger economieën, samenlevingen en gezondheidszorgstelsels in de EU, die beter voorbereid zijn op de groene en de digitale transitie, waardoor investeringen in mensen worden gestimuleerd en het economisch en sociaal herstel wordt versneld.

5. BENADRUKKEND dat het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2021 - waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren wordt gemonitord en de resultaten van het sociaal scorebord bij de Europese pijler van sociale rechten worden gepresenteerd - de lidstaten kan helpen de prioriteiten op het gebied van hervormingen en investeringen te bepalen, mede met het oog op EU-financiering, onder meer uit de nieuwe faciliteit voor herstel en veerkracht.
6. IN HET BESEF dat de snelle instelling van arbeidstijdverkortingsregelingen en andere maatregelen tot behoud van de werkgelegenheid, in combinatie met een daling van de participatiegraad, de stijging van de werkloosheid sinds de uitbraak heeft beperkt. BENADRUKKEND dat arbeidstijdverkortingsregelingen en vergelijkbare maatregelen zo lang als nodig moeten blijven bestaan. ONDERSTREPEND dat, zo gauw de omstandigheden het toelaten, het beleid moet inzetten op de herverdeling van arbeid (bv. door bij- en omscholingsregelingen en welbedoachte wervingsstimulansen), met name richting de groene en digitale economie, terwijl werknemers tijdens die transitie moeten worden beschermd. OPMERKEND dat toereikende werkloosheidsuitkeringen van redelijke duur voor alle werklozen, ook degenen die voorheen een atypische arbeidsovereenkomst hadden, essentieel zijn om werkzoekenden bij deze transitie te ondersteunen.
7. ONDERSTREPEND dat een doeltreffend actief arbeidsmarktbeleid cruciaal is voor het ondersteunen van een eerlijk en inclusief herstel. BENADRUKKEND dat het belangrijk is het actief arbeidsmarktbeleid en de openbare diensten voor arbeidsvoorziening te hervormen en erin te investeren, teneinde te zorgen voor doeltreffende geïndividualiseerde bijstand aan werkzoekenden, onder meer door middel van digitale oplossingen en door deze steun te combineren met sociale en gezondheidsdiensten.
8. CONSTATEREND dat de COVID-19-pandemie kwetsbare groepen onevenredig zwaar heeft getroffen, mede door de kloof op het gebied van digitale vaardigheden. ONDERSTREPEND dat gericht arbeidsmarktbeleid, actieve inclusie en onderwijs- en opleidingsmaatregelen de meest kwetsbaren kunnen beschermen en hun situatie kunnen verbeteren.

9. WIJZEND op de sterke stijging van de jeugdwerkloosheid en van het aantal jongeren dat niet werkt en ook geen onderwijs of opleiding volgt, wat waarschijnlijk een blijvend effect zal hebben op hun vooruitzichten op de arbeidsmarkt. BENADRUKKEND dat dit noopt tot meer hervormingen en investeringen in openbare diensten voor arbeidsvoorziening evenals actief arbeidsmarktbeleid en onderwijs- en opleidingsstelsels, teneinde te voorzien in geïntegreerde beleidsreacties ten aanzien van jongeren, van wie de vaardigheden moeten worden verbeterd, onder meer door het ondersteunen van het aanbod hoogwaardige leer- en stageplaatsen. IN HET BESEF dat de uitvoering van de aanbeveling van de Raad "Een brug naar banen – versterking van de jongerengarantie" in belangrijke mate kan bijdragen tot een betere brede werkgelegenheidsondersteuning voor jongeren.
10. CONSTATEREND dat het dichten van de genderkloof op het gebied van werkgelegenheid en beloning meer inspanningen vergt, aangezien de COVID-19-crisis de risico's voor vrouwen in slechter betaalde sectoren en beroepen verder heeft vergroot. ONDERSTREPEND dat in dit verband de participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt kan worden verhoogd door hervormingen van en investeringen in met name onderwijs en opvang voor jonge kinderen, diensten voor langdurige zorg, beleid voor het evenwicht tussen werk en privéleven en voor loontransparantie, en aanpassingen van de belasting- en uitkeringsstelsels, die negatieve prikkels voor de arbeidsparticipatie van vrouwen moeten aanpakken.
11. BENADRUKKEND hoe belangrijk het is om onzekere arbeidsomstandigheden te voorkomen, met de juiste prikkels vaste contracten te bevorderen, en te werken aan adequate minimumlonen en toegang tot sociale bescherming; dit leidt tot een minder gesegmenteerde arbeidsmarkt en tot billijkere arbeidsvoorwaarden, en het pakt de armoede onder werkenden aan. ONDERSTREPEND dat moet worden geïnvesteerd in veilige en aangepaste werkomgevingen en flexibele werkregelingen die werknemers ondersteunen en zwartwerk ontmoedigen, met name in het licht van de crisis.

12. ERKENNEND dat het overleg met de sociale partners bij de respons op de crisis overeind is gebleven in de lidstaten die reeds goed ontwikkelde structuren voor sociale dialoog hebben, terwijl in andere lidstaten de betrokkenheid van de sociale partners, die reeds vóór de pandemie beperkt was, nog is verminderd door de crisis. ONDERSTREPEND dat de sociale dialoog en de betrokkenheid van de sociale partners en andere belanghebbenden, met name maatschappelijke organisaties, bij het opstellen en uitvoeren van nationale plannen voor herstel en veerkracht aanzienlijk kunnen bijdragen tot doeltreffende beleidsreacties en economisch herstel.
13. ERKENNEND dat de geringe participatie in onderwijs en opleiding en de slechtere onderwijsresultaten van kinderen en jongeren uit kansarme sociaal-economische groepen belangrijke uitdagingen blijven, met mogelijke langetermijneffecten op hun deelname aan de samenleving, integratie op de arbeidsmarkt en loopbaanvooruitzichten. ER NOTA VAN NEMEND dat deze achterstand misschien nog is vergroot door het afstandsonderwijs dat tijdens de lockdowns werd ingevoerd. EROP WIJZEND dat een gebrek aan gekwalificeerd personeel een groot obstakel voor investeringen vormt voor ondernemingen, en dat volwassenen met lagere kwalificaties aanzienlijk minder participeren in leren, hoewel zij dit het meest nodig hebben. NOTA NEMEND van de aanhoudende tekorten aan geavanceerde digitale vaardigheden, met name bij vrouwen. BENADRUKKEND dat bij- en omscholing, met name in digitale en groene vaardigheden, ook voor leerkrachten en opleiders, in combinatie met hervormingen en investeringen om de toegang tot onderwijs en opleiding te verbeteren en de ongelijkheden in het onderwijs te verminderen, een absolute voorwaarde is voor het ondersteunen van de digitale en de groene transitie en het bevorderen van inclusieve en duurzame groei.
14. ER NOTA VAN NEMEND dat de daling van het percentage van de bevolking dat met armoede of sociale uitsluiting wordt geconfronteerd, zich in 2019 heeft doorgezet, zij het trager dan in de jaren daarvoor. ERKENNEND dat de COVID-19-crisis, met de daarmee gepaard gaande verwachte toename van werkloosheid en inactiviteit, wellicht een negatief effect zal hebben op dit percentage.

15. EROP WIJZEND dat minimuminkomensbescherming, in combinatie met activeringsdiensten en diensten die de zelfredzaamheid bevorderen, cruciaal is om het risico op armoede en sociale uitsluiting in deze crisis te beperken en aldus een steun is voor de meest kansarmen in de samenleving, zowel nu als in de toekomst. EROP WIJZEND dat de lacunes op het gebied van toegankelijkheid, adequaatheid en verlening van diensten die de zelfredzaamheid bevorderen, moeten worden aangepakt in overeenstemming met de conclusies van de Raad over betere bescherming van het minimuminkomen, ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting tijdens de COVID-19-pandemie en erna.
16. ONDERSTREPEND dat inkomensongelijkheid in de hele EU een grote uitdaging blijft. ER NOTA VAN NEMEND dat in de afgelopen jaren de inkomensongelijkheid in het onderste segment van de inkomensverdeling sterker is toegenomen dan in het bovenste. EROP WIJZEND dat, ondanks de genomen maatregelen, de ongelijkheid in al haar vormen waarschijnlijk zal toenemen als gevolg van de crisis. BEKLEMTONEND dat de aanpak van inkomensongelijkheid hervormingen vereist op verschillende beleidsgebieden, waaronder de wijze waarop de belasting- en uitkeringsstelsels zijn geregeld, de loonvormingsmechanismen, inclusiviteit in onderwijs en opleiding (vanaf jonge leeftijd) en het waarborgen van toegang tot betaalbare en hoogwaardige diensten voor iedereen. ERAAN HERINNEREND dat bij beleidshervormingen meer aandacht moet worden besteed aan verdelingseffecten, ook wat betreft beleidsmaatregelen ter ondersteuning van de groene en de digitale transitie.
17. EROP WIJZEND dat de crisis naar verwachting onevenredige gevolgen zal hebben voor bepaalde kwetsbare groepen, in het bijzonder kinderen, mensen met een handicap, ouderen en mensen met een migrantenachtergrond. HERINNEREND aan de aanhoudend hoge incidentie van kinderarmoede en sociale uitsluiting van kinderen in de hele EU. BEKLEMTONEND dat het verstrekken van vroegschoolse educatie en opvang, huisvesting en gezondheidszorg belangrijke factoren zijn om armoede te voorkomen of aan te pakken en het welzijn van kinderen te bevorderen. BENADRUKKEND dat het onderwijs, de toegang tot gezondheidszorg en het arbeidsmarktbeleid inclusief moeten zijn en aangepast aan de behoeften van mensen met een handicap. EROP WIJZEND dat de integratie van mensen met een migrantenachtergrond en vluchtelingen een geïntegreerde aanpak vereist, waarbij opleiding en verbetering van vaardigheden worden gekoppeld aan arbeidskansen en toegang tot diensten, met name sociale ondersteuning, gezondheidszorg en huisvesting.

18. ONDERKENNEND dat de crisis zware gevolgen heeft voor daklozen en mensen die met uitsluiting van huisvesting worden geconfronteerd. ERAAN HERINNEREND dat geïntegreerde benaderingen die preventie, snelle toegang tot permanente huisvesting, of huisvestingssteun, en de verlening van diensten die de zelfredzaamheid bevorderen, gepaard moeten gaan met investeringen in woningen en sociale huisvesting, om de uitdaging van dakloosheid en uitsluiting van huisvesting adequaat aan te pakken.
19. de uitdagingen ONDERKENNEND die de huidige crisis met zich meebrengt voor de socialebeschermingsstelsels, met name wat betreft hun capaciteit om te zorgen voor adequate inkomens en toegang tot betaalbare en hoogwaardige diensten voor al wie deze nodig heeft. BEKLEMTONEND dat de sociale bescherming van zelfstandigen en atypische werknemers verder moet worden verbeterd, overeenkomstig de aanbeveling van de Raad over de toegang tot sociale bescherming.
20. ERKENNEND dat de COVID-19-pandemie heeft aangetoond dat de gezondheidszorgstelsels moeten worden verbeterd en doeltreffender en veerkrachtiger moeten worden gemaakt, en dat toegang tot adequate gezondheidszorg moet worden gewaarborgd. ER NOTA VAN NEMEND dat verdere investeringen in goed opgeleide arbeidskrachten, in de verbetering van de coördinatie tussen intramurale, ambulante en eerstelijnszorg, evenals in gezondheidsbevordering en ziektepreventie nodig zijn om de gezondheidszorgstelsels beter bestand te maken tegen gezondheids crises en de ongelijkheden op het gebied van gezondheidsresultaten te verkleinen.
21. ERKENNEND dat de COVID-19-pandemie ook heeft aangetoond dat de stelsels voor langdurige zorg veerkrachtiger moeten worden. ERKENNEND dat toegang tot adequate, betaalbare en hoogwaardige langdurige zorg - met name thuiszorg en gemeenschapsdiensten, naast steun voor mantelzorgers en preventieve maatregelen om de vraag naar langdurige zorg te verminderen - een prioriteit moet zijn gezien de vergrijzing van de bevolking in Europa, de noodzaak om de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen te vergroten en de noodzaak om de door de crisis aan het licht gebrachte tekortkomingen in de zorgverlening aan te pakken.

22. ER NOTA VAN NEMEND dat, in het licht van de demografische veranderingen, de pensioenhervormingen, die de toereikendheid, houdbaarheid en inclusiviteit van de pensioenstelsels moeten verbeteren, moeten worden voortgezet. EROP WIJZEND dat die hervormingen moeten worden ondersteund met strategieën voor actief ouder worden en andere maatregelen die een langer arbeidsleven bevorderen, en met beleidsmaatregelen om de genderpensioenkloof en de pensioenkloof voor werknemers in atypische arbeidsvormen te verkleinen.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

23. ROEPT de lidstaten OP om - overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden, met inachtneming van de nationale omstandigheden en van de rol en autonomie van de sociale partners - actie te ondernemen om de in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2021 vermelde uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid, vaardigheden en sociaal beleid aan te pakken, in het licht van mogelijke steun met EU-middelen, onder meer uit de nieuwe faciliteit voor herstel en veerkracht en uit het cohesiebeleid.
24. ROEPT de lidstaten OP om gebruik te maken van de gegevens van overeengekomen monitoringinstrumenten, zoals het sociaal scorebord, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming, en benchmarkkaders, om hun hervormingen en investeringen te sturen en hun inspanningen voor opwaartse convergentie voort te zetten.
25. ROEPT de Commissie OP ervoor te zorgen dat werkgelegenheids- en sociale kwesties naar behoren in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van het beleid van de EU en de lidstaten, met name in de context van het aangepaste Europees Semester 2021 en de nationale plannen voor herstel en veerkracht.
26. ROEPT de Commissie OP om in het kader van haar aanstaande actieplan inzake de Europese pijler van sociale rechten samen te werken met het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) en het Comité voor sociale bescherming (SPC), mede met het oog op de gezamenlijke ontwikkeling van kerndoelen van de EU, en de actualisering van de monitoringinstrumenten, met name het sociaal scorebord, teneinde een ambitieus strategisch kader voor het werkgelegenheids- en het sociaal beleid voor het volgende decennium te waarborgen.